

Valtiovarainministeriö
Oulun vaalipiirin kansanedustajat

Kainuun liiton kannanotto valtion vuoden 2015 talousarvion määrärahoista

Kainuun liitto esittää, että valtion vuoden 2015 talousarvion määrärahoja kohdennettaessa huomioidaan seuraavat Kainuun maakunnan kehittämisen kannalta keskeiset asiat:

Vt22 yhteysvälihanke (45 milj. euroa)

Valtatie 22 on Pohjois-Suomen tärkein poikittainen tieyhteys läpi maan Tornioista Vartiuksen raja-asemalle. Se on osa EU:n Northern Axis liikennekäytävää ja kuuluu TEN-tieverkostoon. VT 22 toimii keskeisenä tieliikenteen pääväylänä Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan välillä ja on liikenteellinen linkki Luoteis-Venäjälle.

VT 22 kehittäminen yhteysväliä Oulu-Kajaani on keskeinen osa saavutettavuuden parantamista. Kun koko yhteysvälin kehittämiskokonaisuus toteutetaan, lyhenee Oulun ja Kajaanin välinen matka-aika merkittävästi nykyisestä. Ensimmäisen vaiheen toteutus 45 milj. euroa sisältyy Kataisen hallituksen hyväksymän liikennepoliittisen selonteon investointeihin.

Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan maakuntien alueelle on laadittu kolmen maakunnan yhteinen liikennestrategia (KAKEPOLI). Siinä on priorisoitu merkittävimmät väylähankkeet. Keskeinen tavoite on alueen maakuntakeskusten välisten tieyhteyksien parantaminen, kuten VT 22 välillä Oulu – Kajaani.

Ylivieska-lisalmi-Kontiomäki ratayhteyden parantaminen (90 milj. euroa)

Liikenne- ja viestintäpoliittinen ministerityöryhmä on ajoittanut 7.5.2013 Liikennepoliittisen selonteon investointihankkeista Ylivieska-lisalmi-Kontiomäki ratayhteyden sähköistämistä koskevat toimenpiteet aloitettavaksi vuonna 2015. Valtion budjettiesityksessä vuodelle 2015 tätä hanketta on esitetty lykättäväksi vuodelle. Kainuun liiton mielestä hankkeen viivyttämiselle ei ole mitään perusteita, vaan

liikennepolitiikan johdonmukaisuuden ja uskottavuuden vuoksi hankkeen aloitusvuodesta tulee ehdottomasti pitää kiinni.

Pelson vankilan peruskorjaus (7 milj. euroa)

Pelson vankilan peruskorjaus on ollut vireillä jo pitkään. Kainuun liitto on huolestunut Pelson vankilan tilanteesta, koska vankeinhoidon alalta edellytetään mittavia säästöjä vuoteen 2016 mennessä ja samaan aikaan Pelson vankila tarvitsee noin 7 miljoonan euron investoinnin, josta on päätetty edellisen hallituksen aikana.

Pelson vankilan merkitys on suuri alueellisesti: 1) työpaikkoina sekä 2) maa- ja metsätalouden harjoittajana. Valtakunnallisesti Pelson vankilalla on selkeä rooli sijoituspaikkana pohjoissuomalaisille vankeusvangeille pohjoissuomalaisena vankilana. Vangit voidaan sijoittaa riittävän lähelle omaa kotipaikkaa, perhettä ja omaisia. 250 kilometrin säteellä vankilasta asuvan väestön määrä kasvaa luonnollisen väestönlisäyksen ja muuton takia.

Lisäksi Pelson vankila toimii modernina työvankilana (suljettu vankila, jossa osallistutaan työtoimintaan vankilan seinien ulkopuolella.) Vankila toimii vuoden 1984 linjauksen perusteella (Vankeinhoitolaitos/ oikeusministeri Pokka) alkuperäiskarjan geenipankkina. Pelson vankilalla on myös erittäin merkittävä vaikutus sijaintialueelleen valtion työpaikkoina. On perusteltua säilyttää olemassa olevia valtion työpaikkoja maaseudulla. Tämä on helpommin toteutettavissa, kuin työpaikkojen siirtäminen tai alueellistaminen Helsingistä muille alueille.

Maakunnan kehittämISRahan palauttaminen (16 milj. euroa)

Aluekehittämisen puhtaasti kansalliset rahoitusinstrumentit ovat kuluvalle vaalikaudella supistuneet erittäin lähes olemattomiin. Maakunnan kehittämISRaha on budjettiesityksessä ehdotettu kokonaan leikattavaksi. Kainuun liiton mielestä maakunnan liittojen oman alueensa kehittämistarpeisiin käytettävissä olevaa maakunnan kehittämISRahaa on päinvastoin korotettava tuntuvasti työllisyyttä, yrittäjyyttä ja elinkeinoelämää tukevien, vipuvaikutuksiltaan merkittävien hankkeiden joustavaksi liikkeelle saamiseksi.

Tämän instrumentin merkitys korostuu EU:n rakennerahastorahoituksen supistuessa alkavalla ohjelmakaudella. Kansallisen maakunnan kehittämISRahan käyttöä tulee lisäksi linjata niin, että kaikki maakuntakeskukset (kuten Kajaani) tulevat kansallisen kaupunki- ja innovaatiopolitiikan (INKA-ohjelman) kohteiksi.

Metsävarojen kestävä hyödyntäminen ja Luonnonvarakeskuksen resurssit

Suomen puuvarat ovat alikäytössä, kestäväen käytön tasoon verrattuna ¼ ainespuun hakkuumahdollisuuksista jää käyttämättä ja energiapuun käyttömahdollisuuksista puolet. Kainuun pinta-alasta suurin osa on metsää, jonka kestävästä hakkuutavoitteesta myös suuri osa jää hyödyntämättä. Metsien hyötykäyttö ei enää ole paperi- tai paperimassan tuottamista, vaan puulle uusiutuvana luonnonvarana tulee kehittää uusia käyttökohteita. Metsäenergian käytön lisääminen ja biotehtaiden perustaminen ovat mahdollisuuksia, joita Suomessa kannattaa hyödyntää.

Pienpuun energiatukijärjestelmästä on saatava pikaisesti selvyys sekä turvattuun tarkoitukseen riittävät resurssit valtion talousarviossa, jotta metsävarojen hyödyntämistä koskevien hankkeiden toteutumiselle saadaan edellytykset.

Kainuussa toimivat MTT:n, METLA:n ja RKTL:n toiminnot on tarkoituksenmukaista koota Kainuussa yhdeksi Luonnonvarakeskuksen strategiseksi toimipaikaksi. MTT Sotkamon tutkimuksella on strategisesti tärkeä rooli pohjoisimpana maatalouden kokeellisen tutkimuksen asemana, sillä on kasvavana tehtävänä peltobioenergiaa koskeva tutkimus- ja kehittämistoiminta, joka on yksi biotalouden tärkeä kehittämisala.

Sotkamon toimipiste tarjoaa kotipesän LuKen strategiselle toimipaikalle Kainuussa. Hakasuon tutkimusasema on selkeästi kokeelliseen kalantutkimukseen suuntautunut yksikkö, jolla on eurooppalaisessa tutkimuskentässä ainutlaatuinen tutkimusala, jota varten sen ainutlaatuiset tilat on rakennettu. METLA:n Paljakassa sijaitseva näytepankki on osa tulevan LuKen yhteistä tutkimusinfraa. Luonnonvarakeskuksen voimavaroista on huolehdittava ja tutkijaresursseja on systemaattisesti alueellistettava Helsingistä.

KAINUUN LIITON VIRASTO

Pentti Malinen
maakuntajohtaja